

USTAWA
z dnia 17 lipca 1998 r.

o pożyczkach i kredytach studenckich

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1998 r. Nr 108, poz. 685; z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546, Nr 152, poz. 1598, z 2005 r. Nr 23, poz. 187.

Art. 1.

1. Prawo do otrzymania pożyczek i kredytów, zwanych dalej „pożyczkami studenckimi” i „kredytami studenckimi”, na zasadach określonych w ustawie, mają:
 - 1) studenci szkół wyższych, o których mowa w ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 65, poz. 385, z późn. zm.¹⁾) oraz ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz.U. Nr 96, poz. 590, z późn. zm.²⁾),
 - 2) słuchacze i studenci Akademii Obrony Narodowej, Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego, Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, będący osobami cywilnymi,
 - 3) słuchacze Szkoły Głównej Służby Pożarniczej będący osobami cywilnymi,
 - 4) uczestnicy studiów doktoranckich, o których mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595)
- zwani dalej „studentami”.
2. Pożyczki studenckie udzielane są ze środków Funduszu, o którym mowa w art. 2.
3. Kredyty studenckie udzielane są przez banki.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 103, poz. 1129, Nr 111, poz. 1193 i 1194 i Nr 126, poz. 1383, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i 34, Nr 150, poz. 1239, Nr 153, poz. 1271 i Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206 i Nr 152, poz. 1598.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i Nr 150, poz. 1239, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, Nr 137, poz. 1304 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1206 i Nr 152, poz. 1598.

Art. 2.

Tworzy się Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich, zwany dalej "Funduszem", który ulokowany jest w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Art. 3.

1. Przychodami Funduszu są:

- 1) dotacje z budżetu państwa określane corocznie w ustawie budżetowej,
- 2) odsetki od lokat środków Funduszu w bankach,
- 3) wpływy z inwestycji środków Funduszu w papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub w jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o których mowa w art. 178 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546),
- 4) spłaty rat udzielonych pożyczek studenckich wraz z odsetkami,
- 5) spadki, zapisy i darowizny,
- 6) środki uzyskane w ramach bezzwrotnej pomocy zagranicznej,
- 7) inne dochody.

2. Suma lokat, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w jednym banku lub grupie banków powiązanych ze sobą kapitałowo lub organizacyjnie, nie może przekroczyć 15% środków Funduszu niezaangażowanych w pożyczki.

3. Suma środków zaangażowanych w jednostki uczestnictwa, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w jednym funduszu inwestycyjnym lub w kilku funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez to samo towarzystwo, nie może przekroczyć 15% środków Funduszu niezaangażowanych w pożyczki.

Art. 4.

Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) udzielanie pożyczek studenckich,
- 2) spłatę, zgodnie z przepisami ustawy, części należnej kwoty odsetek od kredytów pobranych przez studentów,
- 3) pokrywanie skutków finansowych umorzeń spłaty kredytów studenckich,
- 4) nabywanie papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa,
- 5) pokrywanie kosztów egzekucji roszczeń wynikających z niespłaconych pożyczek studenckich,
- 6) pokrywanie kosztów realizacji zadań wymienionych w pkt 1-5 ponoszonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Art. 5.

1. Wykorzystanie środków Funduszu na cele, o których mowa w art. 4 pkt 2 i 3, dotyczy kredytów studenckich udzielanych przez banki, które podpiszą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą zasady korzystania ze środków Funduszu.

2. Zasady zawierania umów, o których mowa w ust. 1, określi w drodze rozporządzenia Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 6.

1. Pożyczki studenckie i kredyty studenckie mogą otrzymać studenci, którzy są obywatelami polskimi, z zastrzeżeniem ust. 3, i rozpoczęli studia przed ukończeniem 25 roku życia.
2. Pierwszeństwo w otrzymaniu pożyczki studenckiej lub kredytu studenckiego mają studenci o niskich dochodach na osobę w rodzinie.
3. Warunku posiadania obywatelstwa polskiego nie stosuje się, jeżeli odrębne przepisy lub umowy międzynarodowe stanowią inaczej, a także wobec:
 - 1) pracowników migrujących i ich rodzin, będących obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli mieszkają w Polsce,
 - 2) pracowników i ich dzieci, będących obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli są zatrudnieni w Polsce.

Art. 7.

1. Kwota kredytu studenckiego lub udzielonej pożyczki studenckiej nie może przekroczyć w ciągu jednego roku studiów 6-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za kwartał poprzedzający kwartał, w którym dokonano ustalenia wysokości kredytów studenckich i pożyczek studenckich, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2.
2. Pożyczki studenckie i kredyty studenckie udzielane są na okres nie dłuższy niż okres studiów, przy czym okres ten nie może przekroczyć łącznie 6 lat, z zastrzeżeniem ust. 2a.
- 2a. Pożyczki studenckie i kredyty studenckie są udzielane także na okres studiów doktoranckich, nie dłuższy jednak niż 4 lata.
3. Pożyczki studenckie i kredyty studenckie wypłacane są w ratach miesięcznych nie dłużej niż przez 10 miesięcy w roku, z wyłączeniem okresów urlopów udzielonych zgodnie z regulaminem studiów.

Art. 8.

1. Spłata należnych odsetek, o których mowa w art. 4 pkt 2, obejmuje:
 - 1) całą kwotę odsetek należnych w okresie studiów, w tym również studiów doktoranckich, oraz w okresie ustalonym zgodnie z art. 9 ust. 1,
 - 2) kwotę odsetek stanowiącą różnicę między kwotą odsetek wyliczoną przy zastosowaniu stopy procentowej określonej w umowie a kwotą odsetek spłaconych bankom przez kredytobiorców po okresie, o którym mowa w pkt 1.
2. Odsetki należne od kredytów studenckich pokrywane są z Funduszu w okresie odbywania przez kredytobiorcę służby wojskowej.

3. Wysokość odsetek spłacanych przez kredytobiorcę od zaciągniętego kredytu studenckiego wynosi nie mniej niż połowę stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego.
4. Stopę oprocentowania kredytów studenckich określa umowa, o której mowa w art. 5.
5. Stopa oprocentowania pożyczki studenckiej wynosi nie mniej niż połowę stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego.
6. Odsetki od udzielonej pożyczki studenckiej płacone są przez pożyczkobiorcę od momentu rozpoczęcia spłaty pożyczki, z wyjątkiem okresu odbywania przez pożyczkobiorcę służby wojskowej.

Art. 9.

1. Spłata kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę rozpoczyna się nie później niż po upływie 2 lat od zakończenia studiów, w tym również studiów doktoranckich, i trwa nie krócej niż dwukrotność okresu, na jaki zostały udzielone, chyba że kredytobiorca lub pożyczkobiorca wnioskuje o krótszy termin spłaty.
2. Wysokość raty spłat kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej nie może przekroczyć 20% miesięcznego dochodu pożyczkobiorcy lub kredytobiorcy.
3. Szczegółowe warunki spłaty kredytu studenckiego określa umowa, o której mowa w art. 5.

Art. 10.

1. Pożyczki studenckie i kredyty studenckie mogą być częściowo lub w całości umorzone.
2. Podstawą umorzenia pożyczek studenckich i kredytów studenckich są w szczególności:
 - 1) trudna sytuacja życiowa pożyczkobiorcy lub kredytobiorcy,
 - 2) trwała utrata zdolności do spłaty zobowiązań,
 - 3) brak prawnych możliwości dochodzenia roszczeń,
 - 4) dobre wyniki ukończenia studiów.

Art. 11.

1. Minister Edukacji Narodowej powołuje Komisję do Spraw Pożyczek i Kredytów Studenckich, zwaną dalej "Komisją".
2. W skład Komisji wchodzi:
 - 1) dwaj przedstawiciele Ministra Edukacji Narodowej, z których jeden pełni funkcję przewodniczącego,
 - 2) dwaj przedstawiciele Ministra Finansów,
 - 2a) przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,

- 3) rektor szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej powołany spośród kandydatów zgłoszonych przez rektorów szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych,
- 3a) kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej studia doktoranckie, o której mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, innej niż jednostka organizacyjna szkoły wyższej, powołany spośród kandydatów zgłoszonych przez kierowników jednostek organizacyjnych prowadzących studia doktoranckie, innych niż jednostki organizacyjne szkoły wyższej,
- 4) czterej przedstawiciele studentów powołani spośród kandydatów zgłoszonych przez ogólnopolskie porozumienie samorządów studenckich lub ogólnopolskie organizacje studenckie.

Art. 12.

1. Do zadań Komisji należy analizowanie i opiniowanie w szczególności:
 - 1) wysokości oprocentowania pożyczek studenckich oraz wysokości odsetek od kredytów studenckich spłacanych przez studentów,
 - 2) projektu rocznego planu finansowego Funduszu,
 - 3) szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania i spłacania oraz umarzania kredytów studenckich i pożyczek studenckich,
 - 4) zasad zawierania umów, o których mowa w art. 5,
 - 5) sytuacji materialnej i socjalno-bytowej studentów i przedstawianie Ministrowi Edukacji Narodowej wniosków i propozycji działań zmierzających do jej poprawy.
2. Minister Edukacji Narodowej zapewni obsługę administracyjną oraz środki finansowe niezbędne dla funkcjonowania Komisji.

Art. 13.

1. Fundusz działa na podstawie rocznego planu finansowego, wyodrębnionego w planie finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego, ustalonego w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej i Ministrem Finansów.
- 1a. Projekt planu finansowego Funduszu podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w trybie określonym w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz.U. Nr 48, poz. 550).
2. Roczny plan finansowy zawiera w szczególności:
 - 1) podział środków na fundusz obsługi odsetek, z którego dokonywane będą wypłaty zgodnie z art. 4 pkt 2, fundusz rezerwowy, z którego dokonywane będą wypłaty umorzeń spłaty kredytów studenckich zgodnie z art. 4 pkt 3, oraz fundusz pożyczek, z którego dokonywane będą wypłaty zgodnie z art. 4 pkt 1,
 - 2) wysokość kosztów, o których mowa w art. 4 pkt 6.
3. Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza dla Funduszu odrębny bilans oraz rachunek zysków i strat.

Art. 14.

1. Bank Gospodarstwa Krajowego przedstawia Ministrowi Edukacji Narodowej, nie później niż do 31 maja, sprawozdanie z działalności oraz wyników Funduszu, obejmujące także bilans i rachunek wyników za poprzedni rok obrotowy, wraz z wnioskami co do wysokości dotacji budżetowej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1.
2. Sprawozdanie z działalności oraz wyników Funduszu zatwierdza Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Komisji.

Art. 15.

1. Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe zasady, tryb i kryteria udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów studenckich i pożyczek studenckich,
 - 2) wysokość kredytu studenckiego i pożyczki studenckiej w danym roku akademickim,
 - 3) warunki i tryb rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych bankom od kredytów studenckich,
 - 4) wysokość oprocentowania pożyczki i kredytu spłacanego przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę,
 - 5) (uchylony)
2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni w szczególności:
 - 1) okres, na jaki może być udzielony kredyt studencki lub pożyczka studencka, nie dłuższy niż 6 lat, a w przypadku studentów studiów doktoranckich nie dłuższy niż łącznie 10 lat,
 - 2) wypłacanie kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej w ratach miesięcznych przez 10 miesięcy w roku,
 - 3) rozpoczęcie spłaty kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej nie później niż 2 lata od daty ukończenia studiów,
 - 4) minimalną liczbę rat spłaty nie mniejszą niż dwukrotność otrzymanych rat kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej,
 - 5) wysokość raty spłat kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej, która nie może przekroczyć 20% miesięcznego dochodu pożyczkobiorcy lub kredytobiorcy,
 - 6) podstawy umarzania całości lub części kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej za ukończenie studiów z dobrym wynikiem, a także wynikające z trudnej sytuacji życiowej absolwenta, z trwałej niezdolności do pracy lub braku prawnych możliwości dochodzenia roszczeń,
 - 7) warunki i tryb zawieszania spłaty pożyczki studenckiej i kredytu studenckiego,
 - 8) wzory zaświadczeń szkół wyższych, a w przypadku studiów doktoranckich szkół wyższych lub innych jednostek organizacyjnych prowadzących studia

doktoranckie, potwierdzające, że osoba ubiegająca się o pożyczkę studencką lub kredyt studencki jest studentem.

Art. 16.

Minister Skarbu Państwa, w porozumieniu z Ministrem Finansów, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Bankowego, dostosuje, w drodze rozporządzenia, statut Banku Gospodarstwa Krajowego do przepisów ustawy, biorąc pod uwagę zasady tworzenia i wykorzystywania Funduszu.

Art. 17.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 126, poz. 626, z 1995 r. Nr 5, poz. 25 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686 i Nr 156, poz. 776 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932 - 934 i Nr 141, poz. 943 i 945) w art. 21 w ust. 1 po pkt 60 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 61 w brzmieniu:

„61) kwoty umorzonych pożyczek studenckich lub kredytów studenckich.”.

Art. 18.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602, Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 86, poz. 433, Nr 96, poz. 478, Nr 133, poz. 654 i Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 34, poz. 146, Nr 90, poz. 405, Nr 137, poz. 639 i Nr 147, poz. 686 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 592, Nr 107, poz. 685, Nr 118, poz. 754, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776 i 777, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932 - 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945) w art. 17 w ust. 1 po pkt 4s dodaje się pkt 4t w brzmieniu:

„4t) dochody Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich, prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego,”.

Art. 19.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. z 1995 r. Nr 4, poz. 18 i Nr 133, poz. 654 oraz z 1997 r. Nr 24, poz. 119, Nr 79, poz. 484, Nr 85, poz. 538, Nr 88, poz. 554 i Nr 140, poz. 940) w art. 14 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Nie nalicza się obowiązkowej opłaty rocznej od aktywów Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego.”.

Art. 20.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.